

De heer P. Brouwers, LTO
Mevrouw A. Ten Have -Mellema, LTO
De heer W. Zwanenburg, NVV
De heer A. Kon, NVP
De heer J. Wolleswinkel, NOP
p/a LLTB
De heer P. de Jong
Postbus 960
6040 AZ ROERMOND

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
16 januari 2007		DL. 2007/149	22 januari 2007
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Stalbalansen 2006			

Geachte heer/mevrouw,

Uit uw brandbrief over de stalbalansen 2006 d.d. 16 januari jl. spreekt een bezorgdheid die ik graag bij u weg zou willen nemen. U uit met name uw bezorgdheid over de handhaving van de gebruiksnormen over 2006, de diverse oorzaken die leiden tot het zogenaamde mineralengat en hoe afdoende bewijs geleverd kan worden waarmee aangetoond kan worden dat er voldoende mestafvoer heeft plaatsgevonden en de gebruiksnormen derhalve niet zijn overtreden.

Het nieuwe mestbeleid is bedoeld om werkelijke overtreders van de gebruiksnormen te beboeten, en niet om mensen die niet laakbaar hebben gehandeld te bestraffen. In 2006 is het stelsel gewijzigd. In plaats van het fiscale stelsel van minerale verliesnormen, waarbij elke overschrijding van de verliesnorm (papier of werkelijk) leidde tot een heffing, is er nu een stelsel van gebruiksnormen, waarbij alleen in die gevallen waarbij het aannemelijk is dat daadwerkelijk een normoverschrijding heeft plaatsgevonden, een bestuurlijke boete opgelegd zal worden.

Ik ben me er van bewust dat bij het berekenen van de stalbalans en de meststoffenbalans onnauwkeurigheden kunnen optreden. Deze onnauwkeurigheden kunnen zich onder andere voordoen op het gebied van bemonstering en analyse en het bepalen van de mestvoorraad. Vanwege deze onnauwkeurigheden zal dan ook een zekere marge in acht genomen worden bij de beoordeling of er wel of geen bestuurlijke boete moet worden opgelegd en wat de hoogte van deze boete zal moeten zijn. Deze marges maken onderdeel uit van de handhavingsstrategie met betrekking tot de mestregelgeving en zijn daarmee geen openbare gegevens. Het is derhalve zeker niet zo dat als de stalbalans niet volledig kloppend gemaakt kan worden, hier direct een fikse boete op volgt.

Daarnaast geldt, zoals ik reeds eerder heb getracht duidelijk te maken, het beginsel van de vrije bewijsleer. Dit beginsel is van toepassing bij het opleggen van een bestraffende sanctie zoals een bestuurlijke boete. Dit beginsel brengt met zich mee dat rekening gehouden moet worden met alle bewijzen waaruit aannemelijk wordt dat het strafbare feit niet is gepleegd of dat er strafuitsluitingsgrond (bijv. afwezigheid van schuld) aanwezig is.

U vraagt in uw brief of ik aan kan geven op welke wijze u aan kunt tonen dat u voldoende mest heeft afgevoerd en dat u de gebruiksnormen niet overtreden heeft.

Methodes die daar voor in aanmerking komen zijn:

- Er is weliswaar sprake van een stikstofgat maar de fosfaatbalans is kloppend en de verhouding stikstof en fosfaat in de mestanalyses van de afgevoerde mest stroken met het stikstofgat. Dit geldt voor alle categorieën hokdieren.
- Er is sprake van een situatie waarbij het forfait te laag is vastgesteld en dit is ook onderkend door LNV. Dit betreft de forfaits voor gasvormige verliezen van vaste mest van varkens en geiten. Aan de hand van mesttransportgegevens blijkt namelijk dat de mineralenverhouding in de afgevoerde mest niet overeenkomt met de berekende verhouding op basis van de forfaits uit de uitvoeringsregeling meststoffenwet. De Dienst Regelingen en de Algemene Inspectiedienst zullen in de handhaving daarom bij deze situaties met een grotere afwijkingsmarge rekening houden.
- Er is sprake van een emissiearme stal met luchtwassers. In de bepaling van de forfaits voor gasvormige verliezen van emissiearme stallen is ervan uitgegaan dat de ammoniak gevangen door luchtwassers terugvloeit naar de mest. In systemen waar dit niet het geval is en aantoonbaar is dat de gewassen ammoniak apart afgevoerd wordt, kunnen de forfaits van het gewone stalsysteem gebruikt worden (zie ook hoofdstuk 11 van de toelichting op de regeling). Dit geldt in principe voor alle categorieën hokdieren.
- Vleesvarkens: percentage van excretie. Uit een analyse van de mesttransportgegevens blijkt dat de gasvormige verliezen voor vleesvarkens gemiddeld aan de scherpe kant zijn. LTO heeft met berekeningen laten zien dat voor bedrijven met een hoge excretie de gemiddelde gasvormige verliezen te laag zijn. LTO is in november gevraagd om te bekijken of het rekenen met een gasvormige verlies als percentage van de excretie in plaats van met een vast getal een oplossing biedt. LNV biedt aan om samen met het landbouwbedrijfsleven deze systematiek samen uit te werken. Het rekenen met een percentage kan gebruikt worden als een vorm van vrije bewijsleer.

Deze methodes zouden in principe door bedrijven met en zonder grond gebruikt kunnen worden.

In aanvulling op het voorgaande doe ik u de algemene suggestie om de onderzoeken waartoe de sector zelf opdracht geeft voor wat betreft de opdrachtformulering af te stemmen met de Commissie Deskundigen Meststoffenwet. Ik stel daartoe graag de benodigde capaciteit ter beschikking.

Met betrekking tot de controle op de gebruiksnormen over 2006 merk ik het volgende op. De wijziging van de forfaits voor de gasvormige verliezen geldt per 1-1-2007. De forfaits zijn voor de sector in gunstige zin veranderd. Bij de afweging of er een bestuurlijke boete moet worden opgelegd en wat de hoogte van deze boete moet zijn, zal gebruik gemaakt worden van de voor u meest gunstige forfaits. Dat wil zeggen dat als de forfaits voor de gasvormige verliezen in 2007 in gunstige zin aangepast worden, deze gunstige forfaits van 2007 zullen worden gebruikt bij de berekening of u in 2006 wel of niet heeft voldaan aan de gebruiksnormen.

Het staat de sector vrij om in de verantwoording naar de Dienst Regelingen en

Datum

Kenmerk

Vervolgblad

22 januari 2007

DL. 2007/149

3

_____ de Algemene Inspectiedienst de nieuwe forfaits te hanteren. De Dienst Regelingen en de Algemene Inspectiedienst zullen zelf vooruitlopend op de wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet ook rekenen met de nieuwe forfaits daar waar het versoeperingen betreft. Voor de goede orde merk ik op dat vooralsnog uitsluitend sprake zal zijn van bestuursrechtelijke handhaving waarbij geen rol is weggelegd voor het Openbaar Ministerie. Desalniettemin zal ik via de geëigende kanalen het Openbaar Ministerie over één en ander informeren.

Tot slot wil ik u er op wijzen dat ik geen enkele noodzaak zie om de uiterste indieningsdatum voor het indienen van het formulier "Aanvullende gegevens landbouwbedrijven meststoffen en dieren 2006" te verlengen tot na 1 februari a.s.

Zowel overheid als bedrijfsleven hebben er baat bij dat deze gegevens tijdig en waarheidsgetrouw worden aangeleverd. Alleen op deze wijze is het immers mogelijk om eventuele fouten in forfaits daadwerkelijke op te sporen en waar nodig te corrigeren. Deze verplichting zal dan ook op de normale wijze gehandhaafd worden.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

C.P. Veerman
